

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1908. JANUÁR 17.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 13. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petít sor szá-
mítással díjazás szerint.

Az általános választói jog.

Kassa, január 16.

Addig követelték, addig ígérgettek, amíg ime, néhány hónap választ el a nagy reformnak, az általános választói jognak betervezésétől. Ez a néhány hónapnyi időköz, átmeneti korszaknak ez a legátmenetibb része, a sok mindenféle teendő között főleg arra volna jó, hogy megszilárdítsa, körvonalazza, tudatosítsa, de egyszerűsmind köztudomásúvá tegye a pártok, frakciók, tömegek és egyesek véleményét erről a kérdéstről. Mert furcsa ugyan, de igaz: hiába van ez a kérdés évek óta napirenden, hiába beszélnek esztendőik óta erről a legtöbben és a legtöbbet, alig van ember ebben az országban, akinek leszűrődött, megállapodott véleménye lenne erről, de meg arról is, hogyan vélekednek egyesek és pártok erről a kérdéstről.

Az bizonyos, hogy sokan vannak, akik ezt a magyar politika legnagyobb kérdőjelének tekintik. Ha nem is sötétbe ugrásnak, de olyan valaminek, ami elé kétkedéssel, sőt a félelemnek bizonyos nemével néznek. Ennek a félelemnek oka nagyrészt éppen egy másik tömegnek e kérdéstről való véleménye. Azé a tömegé, amely a mai helyzet egyedüli Ariadne-fonalát, a magyar politika egyedüli megváltóját, minden sérelem orvoslóját, minden kívánság beteljesítőjét látja az általános választói jogban. És éppen azért, mert ez a tömeg ilyen mindenre jó sósborszesznek véli a választóreformot, kelt az sokakban elfogult aggodalmat.

Nem tartozunk az aggodalmaskodók közé és nem tulozzuk a reform hatását s következményeit. De megtudjuk érteni mindkét fél álláspontját. Azokét is, akik a darabontrendszer zavartcsináló politikájának ördögét látják kísérteni ebben a reformban s azokét is, akik a jogfosztottság évszázados nyomása után üdvözítőként várják azt. Amazoknál az utálat, emezeknél a szabadságnak és cselekvésnek vágya megmagyaráz mindent. De e két szélső vélemény között fixírozni szeretnők álláspontját annak a pártnak, amely többsége a mai parlamentnek és amelyet szeretnek úgy feltüntetni, mint kerékkötőjét ennek a szabadelvű reformnak.

A függetlenségi párt kívánta és kívánja az általános választói jogot.

Azok, akik nemrég nagy hangon a választóreform zászlótartóivá lettek, elfelejtették, hogy a függetlenségi párt volt az, amely évtizedeken át sürgette és felszinen tartotta a választói reformot. Elfelejtették, hogy a függetlenségi párt mint a koalíció többsége volt az, amely a kibontakozás feltételül elfogadta ezt a korszakalkotó reformot. A bukott rendszerek gunyolódó kísértetei az osztályérdekek legreakciósabb harcosai voltak akkor, mikor a negyvennyolcas párt már a népjogok védőivé szegődött. Azok a bizonyos alkotmány-sáncok nem nyílnának meg olyan könnyen, ha a függetlenségi párt hosszú és kitartó munkájával el nem takarította volna utjukból a maradiság harcosait.

Jó lesz tehát el nem feledkezni a multtól és előrelátni a jövőbe. Mert nem lehetséges a népet annyira félrevezetni, hogy ne tudja megkülönböztetni az igazi barátot az érkertárstól. Nagyon rövidlátóak azok, akik azt hiszik, sikerül majd annyira diszkreditálni rágalmaikkal a függetlenségi pártot, hogy az az általános választói joggal saját sirját fogja megásni. Nem; a függetlenségi párt évtizedek óta képviselte a nemzet radikális részét és most, mikor kellő óvatossággal arra fektet súlyt, hogy radikális mellett nemzeti is legyen, hogy nem lehet jogosan reakcióval vádolni. Igazán kíváncsiak vagyunk a választóreform parlamenti tárgyalására. Ott majd alkalmuk lesz szabadelvűségük kimutatására azoknak, akik most a függetlenségi pártot csipkedik. A Tisza-féle korszak főrendiházi maradványai vajjon hogyan fognak viselkedni e reform tárgyalásánál? Akkor is keveselni fogják a függetlenségi párt szabadelvűségét? Hiszen ha tőlük függne, ők visszafelé reformálnák a választójogot! Tisza István maga számtalanszor nyilvánította már ebbeli hajlandóságát!

Hát jó lesz urak hallgatni a függetlenségi párt szabadelvűségéről! Akkor, amikor tettekre kerül a sor, majd megválnak minden. Megválnak az is, hogy melyik párt radikálisabb: az-e, amelyik tegnapi mára lett konzervatívból haladóvá, vagy az, amelyiknek évtizedes érdeme a régi, megkopott és korrumpált osztályuralom megtörése.

Rendőrségünk egy éve!

Beszélő számok.

Sok a munka — kevés az ember.

Váczy József rendőrkapitány most állította össze a kassai rendőrség 1907. évi működéséről szóló kimutatást. A száraz adatok felsorolják a kassai rendőrség ügyforgalmát és tevékenységét s ebből még a laikus is meggyőződhet arról, hogy a kassai rendőrség létszáma sem a közbiztonság gyakorlati kivételéhez, sem a rendőri teendők aktaszertü elintézéséhez, nem elegendő. Vegyük csak a bünygyi osztályt. A kimutatás szerint 3911 bünygyi nyomozati ügyet kellett elintézni. Van e célra, a hivatalfőnök osztályvezetőn kívül két fogalmazó s két irnok. Ezek közül csak három ember munkáját lehet számba venni, az irnokok önálló munkára nem alkalmasak.

Három ember munkája persze hogy nem tud megbirkózni közel 4000 darab bünygygyel. Így azután nem csoda, hogy az elmúlt év folyamán alig egy-két tolvajt sikerült elfogni, a sűrűn elkövetett betörések és lopások tetteseit pedig továbbra is ismeretlenség homálya fedi. Ha Kassán közbiztonsági állapotról beszélni akarunk, elmaradhatatlanul szükséges a rendőrségi létszám szaporítása.

Az elmúlt 1907. év folyamán a rendőrség elintézett: 18,874 közigazgatási ügydarabot, 10,476 kihágási ügydarabot és 3911 bünygyi-nyomozati ügyet. Helybeli és idegen bíróság- és hatóságoktól 20,613 ügydarab érkezett.

A rendőrség kiállított: Külhoni oklevelet 513, tolonc-levelet 883, kényszerutlevelet 137, cselédkönyvet 546, munkakönyvet 1125, iparendélyt 62, iparigazolványt 253, halászati jegyre jogosító igazolványt 63, mérleg-beszerzési engedélyt 43, lőpor és egyéb robbanó anyagok szállítására szóló engedélyt 86, zenéltetési engedélyt 335 esetben. Továbbá kiadott ebvédjegy 679 darab, ebadó címén befolyt 3593 kor.

Katonai szállás utalvány kiadott 402; katonai előfogatot kirendeltek 194 esetben. Prostitúáltak részére 50 engedély adatott ki. Nem tényleges állományu közös katona 2328, honvéd 703 jelentkezett a rendőrségen. A vendéglőkbe szállt 11900 idegen. Külföldi 761 tartózkodott Kassán. Állandó 8666, ideiglenes lakók 7759 esetben jelentek új lakást. Az elmúlt évben 6963 cselédváltozás volt; dajkálásra kiadott 17 gyermek. Ingóságokra 811 esetben rendelt el a rendőrség végrehajtást. Új marhalevél 4000 darab állított ki; régi marhalevél átíratása (tulajdonjog átruházása) 20743 esetben történt.

Közsegélyben részesül 37 férfi, 136 nő és 9 kiskoru gyermek. A kolduspénztárból 80 személyt segélyeznek, akiknek kiosztott 1907. évben 1632 korona 10 fillér. Ragályos emberi betegség 690 esetben fordult elő, ragályos állati betegség 7 esetben. Orvosrendőri boncolás 5, öngyilkosság 23 fordult elő. Egészségtelen vizű kut lezárított 10 és 48 egészségtelen lakás betiltatott. A városi fogdában letartóztatva volt 2375

férfi, 925 nő és 70 gyermek, összesen 3870 egyén.

A rendőrség előállított 2002 egyént, a detektívek 535 embert. Engedélyezett építkezésnél a rendőrség ellenőrzést tartott 115 esetben. Színházban, cirkuszban rendőri felügyelet volt 320 esetben, táncvigalmak 225, nyilvános gyűlések 47, lopás szállítás 86, pecér szolgálat ellenőrzése 114 esetben vette igénybe a rendőrséget.

A fenti számok sokat beszélnek! Gondolkozzon fölöttük a törvényhatósági bizottság. Sürgősen tenni kell, ha Kassán a közbiztonság módját megakarjuk őrizni.

Az ózdi rablógyilkossági merénylet.

A tettesek nyomában.

Letartóztatások.

A nyomozás eredménye.

Az óriási feltűnést keltő ózdi rablógyilkossági merénylet újabb részleteiről és a nyomozat eddigi eredményéről alább következik tudósításunk:

A szenzációs rablómerénylet ügyében a legszélesebb mederben és a legnagyobb körültekintéssel folyik a nyomozat. Több mint 40 csendőr van Ózdon és környékén összpontosítva, akik a vizsgálatot a legerélyesebben végzik. A nyomozatot a legnagyobb erélyvel különösen Ózd, Sajóvárfony és Sáta községekben és környékén folytatják.

A merénylet részleteire eddig több új adatot sikerült a vizsgálatnak megállapítani.

Megállapították, hogy a hirtől, ahol a merénylet történt, a sértetlenül maradt Zsarnay Mihály segédpénztárnok körülbelül 330 lépésre hajtotta a kocsit, amelyen akkor még rajta feküdt a csendőr holtteste, valamint a súlyosan sebesült Nagy Bertalan hivatalnok és a kocsis. A merénylet helyétől mintegy 330 lépésnyire Zsarnay megállította a kocsit és leszállva róla, kivette a zsebéből a pénzt tartalmazó bőrtáska kulcsát és a táskát kinyitva, abból a 32000 koronányi papírpénzt gyorsan kiszedte és a zsebébe tette. Így a táskában csak a több ezer koronát kitevő ezüstpénz maradt.

Amikor a sebesült Nagy Bertalan látta, hogy Zsarnay gyalog indul el és a kocsit otthagya, e szavakat kiáltotta felé:

— Az Istenért ne hagyj itt, hiszen azok megölnek.

— Segítségért megyek, felelte Zsarnay és futva indul el Center község vasuti állomása felé.

Zsarnay ezután rohant, ahogy csak birt, a centerei állomásra, ahol a főnöknek elmondta a történetet. Eközben beérkezett az állomásra egy tehervonat, melynek mozdoniyát lekapcsolták és ezen mentek Bánzállásra, hogy a kocsin maradottaknak segítséget vigyenek. Csakhamar el is indultak két szekéren a sebesültekhez.

Utközben találták már a kocsit, amelyen Nagy Bertalan és társai voltak, amikor Zsarnay őket elhagyta. A kocsit ekkor Nagy hajtotta, de a kocsiiban rajta kívül már senki sem volt. A csendőr holtteste és az eszméletlen állapotban volt kocsis nitközben eddig meg nem állapított módon kiesetek a kocsiából és később azokat az uton, 5—6 lépésnyi távolságban meg is találták.

Nagy Bertalan sebéből, miközben nagy erőfeszítésekkel a lovakat tovább hajtotta, folyton ömlött a vér, úgy, hogy mikor Zsarnayval és a segítségére sietőkkel találkozott, már élet is alig volt benne. A sok

vérvesztetéstől nemsokára eszmélete is elhagyta. A Nagy Bertalan sérülése annyira súlyos, hogy már Ózdra sem lehetett be szállítani, hanem a közeli Bánzállásra vitték, ahol egy magánháznál berendezett betegszobában ápolják. A kocsi az ózdi gyári kórházban ápolják.

A merénylet után megindult a nyomozás, mely a legszélesebb mederben folyik. Nemcsak a környékbeli községekben, hanem az egész megyében nyomoz a csendőrség, sőt a vármegyék csendőrségei is kutatnak a merénylők után.

A tettesek eddig még nem kerültek kézre, de mint értesülünk, már nyomukban van a csendőrség. Több gyanúok alapján a csendőrök, tegnap négy embert tartóztatnak le, akiket a merénylet elkövetésével gyanúsítanak. A letartóztatottak közül kettő földműves, kettő pedig gyári munkás. Tagadják, hogy részük volna a merénylet elkövetésében, de több gyanús körülmény azt látszik igazolni, hogy részük van benne. Erre enged következtetni az is, hogy az alibit a gyanúsítottak igazolni nem tudják és e tekintetben az ők s családtagjaik előadása között lényeges ellentmondások vannak. A letartóztatottakat továbbra is fogva tartják. Neveiket a vizsgálat érdekében titkolják.

A nyomozatot lázasan folytatják tovább s mint a vizsgálatot vezető egyik hatósági közeg, lapunk tudósítója előtt kijelentette, alapos a remény, hogy a legrövidebb idő leforgása alatt, a tettesek a csendőrség kezében lesznek.

„Nad Tatroch sza bliszka.”

Pánszláv forradalmi dal.

Agitálnak az énekkel.

Nad Tatroch sza bliszka, hrom a peklo bije! (A Tátrán villámlik dörg az ég és pokol!) E néhány szó egy izzó magyargyületről híres pánszláv dalnak a kezdete.

E dallamban ki van fejezve a mély gyűlölet, a harag, a bosszu, a düh és a kétségbeesés. Minden betű, minden szó tartalmazza magában a féktelen lázítást a magyar állameszme ellen.

Mikor a pánszláv ezt hallja és énekli, akárcsak mi, magyarok, lelkesedni tudunk a Rákóczi-induló hallatára és készek vagyunk tűzbe, vészbe rohanni s megvédeni hazánkat, így tud lelkesedni a pánszláv, midőn ezen féktelen lázító dalnak az ütemeit hallja.

A Hurbánok és Hodzsák dala rém módon terjed a felvidéken. Még néhány évvel ezelőtt nem is rgen ismerték ezen nótát, de most már minden faluban dudolgtatják.

Nad Tatroch sza bliszka! E mondat valósággal ezen rövid időn belül közmondásává vált a pánszláv érzelmű népnek.

Midőn az izzó gyűlöletet leghivebben akarja kifejezni a magyarság ellen, akkor használja ezen rövid mondatot, melynek tartalma a laikus előt semmit sem árul el, de a pánszláv előtt mindent. Még egy dala van a pánszlávnak, melyben már a legnagyobb elkeseredéssel nyilatkozik az izzó gyűlölet, a harag, a bosszu a magyarság ellen. „Este nasa szlovenszka recs zsije!” (Él még a mi tót nyelvünk.) Ezen dal kezdetben szomorú melancholikus érzést kelt az embri szivben.

Maga a tartalom is oly bus, tele van csipős élccel, gunnyal. De ez csak néhány ütemére vonatkozik. A szomorú, lassu ének egyszerre szilajj, vaddá válik, valósággal magával ragad és olyan hatást gyakorol,

hogy a pánszláv képes akkor törni, zuzni, gyilkolni.

E két dalnak gyöngé jellemzését azért írjuk le, hogy némileg mi is, hol nem laknak pánszlávok, megismerjük, mi módon izgatják a felvidéken a szerény, alázatos, szelid lelkű tót népet, mi módon hintik el a magyar elleni gyűlöletet a tótok szivében a féktelen lázítók.

Dallal izgatnak, mert tudják, hogy a primitív gondolkozású népnél az észre, értelemre nem tudnának úgy hatni, mint a szivre az érzelemre.

E két dal megindult hódító utjára, a felvidéki tótság között — sajnos — mit szóval, tettel elérni nem tudott a pánszláv, azt elérte ezen két dal segítségével.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Elfogadott ujoncjavaslat

Budapest, jan. 16.

A képviselőház mai ülése előtt a folyosón élénkséggel tárgyalták a zágrábi eseményeket.

Az ülésen Justh Gyula elnököl. A véderőbizottság betérjesztette az 1908. évi ujoncmegajánlásról szóló javaslatokat. Wekerle Sándor miniszterelnök kéri a Házat, hogy sürgősen tárgyalja a javaslatot, hogy az még a delegációk összeülése előtt a főrendiház elé kerülhessen.

Többek hozzászólása után a képviselőház elfogadta az ujoncok kontingens megajánlásáról szóló törvényjavaslatot. Ezután a Ház a holnapi ülés napirendjét megállapította.

A vaskezü bán.

Forrongás Zágrábban.

A nem tisztelgőket elcsapják.

Zágiáb, jan 16.

Rauch báró, horvát bán ma dél előtt fogadta a hatóságok küldöttjeinek hivatalos tisztelgését. Általánosan feltűnt, hogy több magasrangú tisztviselő a tisztelgéstől magát távol tartotta. Rauch báró bán kijelentette, hogy azokat a tisztviselőket, akik a tisztelgésnél meg nem jelentek, állásukról lemondottaknak tekinti s aszerint fog velük elbánni Ez a hír nagy konsternációt keltett.

A város lakosságához ma felhívást intézett a hatóság, amelyben felhívja a közönséget, hogy a zavargástól lehetőleg tartózkodjék. Ha a rend helyre nem áll, a bán elrendeli a színház, kávéházak, valamint az összes nyilvános helyek bezáratását. A bán erélyes fellépése Zágráb lakosságát nagyon lehűtötte s ma a zavargás már elcsendesedett.

A gyilkos — őrlült.

Egy főtárgyalásról.

Arad, jan. 16.

Az aradi törvényszék ma kezdte meg Magas László aradi magánhivatalnok bűnpörének főtárgyalását, aki hónapokkal azelőtt egy békésen haladó polgárt az utcán agyonlőtt. Az orvosszakértők megállapították, hogy Magas László beszámíthatatlan elmebeteg. Mire a főtárgyalás befejezése előtt a bíróság elrendelte, hogy a gyulafehérvári elmebeteg gyógyintézetbe szállítsák.

UJDONSAGOK

— Személyi hír. Szalay László főispán több napi fővárosi tartózkodása után, ma Kassára hazaérkezett.

— A V. H. O. Sz. Kassai választmányának ülése. A V. H. O. Sz. kassai választmánya tegnap délután a Kazinczykörben tisztújító közgyűlést tartott. Elnöknek: Matzner Samut, alelnöknek: Proché Edét választotta meg a választmány. Ezután a pénztári jelentést terjesztették elő, melyet a választmány tudomásul vett.

— A közigazgatási bizottság albizottságai. Kassa város közigazgatási bizottsága január hó 13-án megtartott ülésén megválasztotta az albizottságokat. — A választás eredménye a következő:

A gyámügyi felelőbizottság rendes tagjai: Dr. Szauberer Béla, Rélay Róbert, dr. Blanár Béla és Stekker Károly, póttagjai: dr. Weisz Béla és dr. Maléter István.

A börtönvizsgáló kiültség tagjai: Rélay Róbert és Péchy Andor.

Az erdei kihágások elbírálására alakított bizottság rendes tagjai: dr. Blanár Béla, Rélay Róbert, Stekker Károly és Vörös Pál, póttagjai: dr. Maléter István, dr. Szauberer Béla, dr. Weisz Béla és Hamar Ferenc.

Az erdészeti albizottság tagjai: elnök: Rélay Róbert; tagok Vörös Pál és dr. Maléter István.

A fegyelmi választmány rendes tagjai: Markó Gusztáv, Zágróczky Gyula, Hamar Ferenc és Stekker Károly, póttagjai: Péchy András, Rélay Róbert.

A tanítói nyugdíj vegyes bizottságába rendes tagoknak: Rélay Róbert, Korláth Ferenc, póttagnak Hamar Ferenc választotta meg.

— A közigazgatási ülések. A közigazgatási bizottság üléseit a városházán eddig minden hónap 13-ik napjának délutánján tartották meg. A közigazgatási bizottság a legutóbbi ülésen elhatározta, hogy ezentúl rendes üléseit minden hónap 14-én tartja meg. A legközelebbi ülés tehát február hó 14-én délután 4 órakor kezdődik.

— Halálozás. E napokban temették el Abaujszántón nagy részvét mellett Grósz József bor- és szeszkereskedőt, ki 48 éves korában hosszabb betegeskedés után meghalt. Az elhunyt nagy szerepet játszott a hitközségnél, melynek több éven át elnöke volt és a társadalomban is. Jószivűsége és jótékonyága nem ismert határt. — Szép, megható gyászbeszédet mondott fölötte Jungreis Pál rabbi és Arja Ady hitközségi elnök.

— Magántisztviselők és az adóreform. A magántisztviselők körében akció indult meg az adóreform ellen. Ez akcióba a magántisztviselők érdekeit a következőkben körvonalozták: A létminimum feleme-

lése 1200 koronára, esetleg további felemelése a gyermekek számarányában. A progresszív adó igazságosabb és méltányosabb érvényre való juttatása. A családtagok jövedelménél a komuláció elhagyása. Lakbér és változó természetű mellékjövedelmek adómentessége. Egyenlő elbánás az állami tisztviselőkkel. A munkaadók súlyos adójával szemben követelik a helyes alapokon való méltányos adóteher elosztását. A magántisztviselők szövetség-bizottsága elé fogja terjeszteni e javaslatot és kéri fogja, hogy más magántisztviselő és alkalmazott egyesületekkel közös nagygyűlés tartassék és hogy a bizottság jelentése határozati javaslat formában kerüljön a nagygyűlés elé.

— A szerelem és az ingóságok. Bodnár Mihály földmunkás négy év előtt közös háztartásban állott Resetár Mária 18 éves leánnyal. Négy évig a szabad szerelem elvein épült barátságot folytattak, tegnap aztán hirtelen befellegzett a szerelemnek. Resetár Mária elhagyta Bodnár Mihályt, és nemcsak a szívét vitte el, hanem egyéb ingóságokat is, amiket a faképnél hagyott férfi jobban fájlat. A leányasszony nevezetesen elvitte Bodnár Mihály ezüst óráját és láncát, 2 aranygyűrűjét, tülkibátját, ébresztő óráját, revolverét, az összes valamire való fehérneműket, továbbá 30 korona készpénzt és egy 50 koronáról szóló postatakarékpénztári betéti könyvet. A leány Máramaros megye Taraczköz községébe való, az a gyanu, hogy oda menekült. Bodnár feljelentésére a rendőrség a szökött asszony ellen megtette a kellő intézkedéseket s elrendelte, hogy a férfi jogtalanul elvitt holmija visszahozassék.

— A király emlékérméi — közforgalomban. A mai költőietlen és annál inkább prózai világban már a kitüntetésként kapott érmekeket is elsősorban az érték szempontjából vesszük alapos kritika alá. És ha esetleg jelentkezik az a bizonyos pénzzavar, még mindig nem jövünk zavarba, ha a jószívű zálogház magába fogadja illő díjak lefizetése mellett kiválóságunk látható elismerését. Most aztán maga a belügyminiszter gondoskodik arról, hogy az emlékérmék ne csak elméletben, hanem a valóságban is érjenek valamit. Kassához is megérkezett körrendelete, amelyben közli, hogy a koronázás negyvenedik évfordulójának emlékére vert aranyérmék 100 korona értékben, az ezüst érmék 5 korona, végül az arany értékmérek 100 korona értékben forgalomba hozhatók. Nagyon valószínű, hogy lesznek, akik forgalomba is hozzák.

— Gyermekekrontás. Tegnap délután a Dadayné-féle korcsmában egy cselédeány betért egy körülbelül 10 éves gyermeklánnyal. A cseléd a kis lányt sörrel, majd később pálinkával itatta, amitől a gyermek szemlátomást elvesztette józanságát. A korcsmában ülők közül Koreny János asztalosmester nem bírta szó nélkül nézni a gyermekrontást és rendőrt hivatott, aki a cselédeányt, a gyermekkel együtt bukásért a városházára. A rendőrség nagy diszkréció alatt folytatta le a vizsgálatot, mert az az alapos gyanu merült fel, hogy a cselédnek a gyermekkel aljas céljai voltak. A rendőrség a cselédet kitiltotta a városból s azonnali eltiloncolásra ítélte. A gyermeket visszadták szüleinek, egy tisztességes kassai iparos családnak.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penziót Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejártua szobák. Rézagyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Csütörtök: János vitéz. Daljáték 3 felvonásban.

Pénteken: Először Gretchen. Vigjáték 8 felvonásban.

Szombaton: Gretchen. (Vigjáték.)

Vasárnap: Délután leszállított helyekkel Hajduk hadnagya. (Daljáték.)

Hétfőn: Munkás előadás. „Bűnös.”

Kedden: Szent Péter esernyője.

Az idegen nő.

Dumas Sándor 5 felvonásos színműve közepes házat hozott tegnap este össze. Sok gyönyörűséget nem szerzett ez az avult „társadalmi” színmű, hacsak abban nem tellett az ember gyönyörűsége, hogy megállapította, mennyit haladtunk irodalmi izlés és társadalmi felfogás dolgában. — Ma már sokkal élesebb világításba állítjuk De Septmons hercegeket, mert többet akarunk látni belőlük, mint amennyit Dumas mutat a legfelsőbb tízezer eme tipikus alakjáról, vagyis nem okoz különös izgalmat magában csak az, hogy nem kisebb ember a színmű hőse, mint egy eleven herceg.

Ma sokkal mélyebb konfliktusok feltárását várjuk el a drámaírótól és Bernstein reflektorának a fényéhez vagyunk szokva, mely belevilágít a lélek legmélyebb redőibe is, de nem érzük be épen csak annyival, hogy egy elzúllott herceg szerencsétlen házasságának perpatvaraival traktáljon bennünket az író. A sötét szenvedélyeivel Európán átviharzó „idegen nő” misztériozus alakját hátborzongva hallgatták nagyapáink, és nagyapáink, nekünk csak egy megkopott színpadi rekvizitumnak tetszik, mely sokszor mulatságosan is hat naiv ódsíasságával, — akárcsak egy krinolin vagy egy rég divatját mult gérokk. „Sic transit glória . . .”

És ez is a valódi. Ami a multé, azon hadd rágódjanak kopasz irodalomtörténészek, mi pedig tapsoljunk a ma gyermekeinek, akiknek alkotásai a mieink, hiszen velük együtt fognak majd kinevetni — az unokáink.

Az előadás nem elégítette ki a drámai előadások nivójához mért igényeket. Különösen az első felvonás volt a csendes párbeszéd mián érthetetlen és az élettelen rendezés folytán gyatra. Komjáthyné, Fái Flóra szép játéka tetszett, Komjáthy pompás „amerikai” volt. Nagy Sándor szenvedélyes és merev, beszédben és játékban.

— A Gretchen premierje. Holnap, péntek este kerül színre először Davis Gusztáv és Lipschütz Leopold 3 felvonásos satirikus tréfája, a Gretchen. Előre megírhatjuk, hogy nagy sikere lesz a darabnak. A Gretchen a legsikerültebb vigjátékok egyike, amit a színpad néhány év óta be tudott mutatni. Találékony, izléses, humoros, ötletes, — alakjai, helyzetei egymást főzik le tökéletességben. Borsos sikerét a Gretchen pazar jókedve garantálja.

A kassai premieren a címszerepet Fái Flóra játsza, ami egymaga sokat ígér. A főbb szerepek kiosztása a következő: Von der Plein Sylvia grófné — Hevessi Mariska; Laura, a Magdolna hajlék igazgatója — Bodrogi Lina; Beinagl irodavezető — Magyar Lajos; a Magdolna-hajlék védezőnői: Mily — Diósi, Tilda — Étsy, Grete — Fái, Franciska — Révy; Ófensége — Komjáthy; a kamarás — Rácz Ede; a polgármester — Faragó; Weimann tanácsos — Doktor; Tobisch tanácsos — Bartha.

Nagy vásár.

MEISELS LEO

KASSA, FŐ-UTCA 58. SZ.

a Nemzeti Színházzal szemben.

: AJÁNlja :

női divat és vászonárak rak-
tárát. — Nagy választék: színes
és fekete selymekben.

DÚS VÁLASZTÉK:

bel-és külföldi gyászkelemékben

Paplan és ágýtakarók. — Asztalneműk,
zsebkezdők, cosmanosi kreton és barchet.

— Francia battiszt és zephir. —

Mindenféle bársony és plüsch, butorkreppék.

Matrackelmék, posztó- és kö-
tött kendők.A januárban előléptetett vagy a
hónvédséghez áthelyezett tartalé-
kos tiszt urak FÉLÁRON szerz-
hetik be egyenruhájukat
LICHTIG LIFÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.
Közös egyenruhakat átveszél hon-
védségi egyenruhákért.

OCCASSIÓ VÁSÁR!

Czinner M.Felsőmagyarország legna-
gyobb női- és gyermek-
felöltő-árúházaibanKASSA,
KOSSUTH L.-U. 3.Óriási választék női- és
gyermekfelöltők, blousok,
aljak, pongyolák és szőr-
meárukban stb. — 1908.
évi január hó 15-éig**50% - k a l**

o o leszállított árak. o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1867.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijaikban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o**STEINER ADOLF ÉS TSA**

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
etes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

: Abauj-Torna vármegye székházának osatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegytisztító és gőzmosógára

Telefon: 70. sz.

= Kassa. =

Telefon: 70. sz.

A fehérneműnek kilogrammonként való mosatása mindinkább kiterjed. Egy kísérlet után
meggyőződést szerezhet bárki ennek előnyeiről.

Egy kilogramm fehérnemű mosatási díja a mennyiség szerint

40, 45, 50 fillér.A fehérnemű mosott, szárított és mángorolt állapotban házhoz szállítatik. Chormész al-
kalmazása kíván zárva. Bővebb felvilágosítás nyerhető:
a gyári irodában (Szerecsen-utca 3. sz.) s az átvételi üzletekben (Kossuth Lajos-utca 3. sz.,
o o Fő-utca (Andrássy-palota), Deák Ferenc-utca 32. szám.) o o

Számos megbízást vár, teljes tisztelettel:

HALTENBERGER BÉLA.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matozatot betétkönyvecskék ellenében és cheque-számmal

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. **Felvilágosítások készséggel adatnak.**